

содержаться наработки ученых в разных направлениях научного исследования личности будущих специалистов.

Перспективным направлением дальнейшего исследования считаем дальнейшую теоретическую и практическую разработку основ формирования позитивного мышления будущих специалистов в высших учебных заведениях Украины.

Литература. 1. *Гура Т. В.* Дослідження лідерської позиції у майбутніх інженерів в ВТНЗ: результати експерименту / Т. В. Гура, І. В. Костиця // Науковий огляд = Scientific review. – 2016. – № 11 (32). – С. 89-106. 2. *Карвасарський Б.Д.* Психотерапія. – М., 1985. – 146 с. 3. *Ахмедов Т.И.* введение в общую психотерапию: [учебное пособие]/ Тарихэл Ахмедов. – М.: АСТ; Харьков: Торсинг, 2005. – 414-416 с. 4. *Пезешкиан Н.* Позитивная психотерапия: Теория и практика метода. Франкфурт, 1977. – 234 с. 5. *Черкашин А. І.* Методологічні аспекти формування позитивного мислення особистості майбутніх фахівців-лідерів у вищих навчальних закладах / А. І. Черкашин // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2016. – № 2. – С. 20-29.

УДК 354: 378.11

Грень Л.М.
м. Харків, Україна

МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Необхідність міжнародного співробітництва у сфері професійної (професійно-технічної) освіти викликана потребами сучасного економічного, соціального, політичного розвитку країни. Мобільний, конкурентоспроможний, висококваліфікований робітник є основою економічної стабільності держави. «Консолідація зусиль органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, навчальних закладів, роботодавців, науковців і громадських об'єднань має на меті забезпечити подальший розвиток системи професійної (професійно-технічної) освіти, підвищити її престижність» [2, с. 79].

Основна мета статті. Довести необхідність розвитку міжнародного співробітництва у сфері професійної (професійно-технічної) освіти як фактора інтеграції національної системи освіти у світовий освітній простір та підвищення конкурентоспроможності кваліфікованих робітників України на міжнародному ринку праці та послуг.

Виклад основного матеріалу з повним обґрунтуванням отриманих результатів. У Статті 52 «Міжнародне співробітництво в системі професійно-технічної освіти» Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» вказується, що «органи управління освітою, установи професійно-технічної освіти, професійно-технічні навчальні заклади, їх засновники мають право укладати договори про співробітництво, встановлювати відповідно до законодавства прямі зв'язки з навчальними закладами зарубіжних країн, міжнародними організаціями, фондами тощо. Держава сприяє міжнародному співробітництву установ професійно-технічної освіти, професійно-технічних навчальних закладів, виділяє їм відповідні валютні асигнування, звільняє від оподаткування, сплати мита та митного збору за навчальне, виробниче обладнання та приладдя, яке надходить з-за кордону і призначене для використання у навчально-виробничих цілях» [3, с. 79].

Механізм управління розвитком у сфері міжнародного наукового співробітництва України в галузі вищої, професійної (професійно-технічної) освіти, зокрема, присвячені наукові роботи П. Алієвої, Т. Антонюк, В. Гриньової, С. Домбровської, Р. Козаченка, В. Мороза, О. Попової, О. Романовського та інших дослідників. Професійно-технічна освіта (ПТО) як складова системи освіти України є комплексом педагогічних та організаційно-управлінських заходів, спрямованих на забезпечення оволодіння громадянами знаннями, уміннями і навичками в обраній ними галузі професійної діяльності, розвиток компетентності та професіоналізму, виховання загальної і професійної культури. З метою подальшого розвитку, функціонування і вдосконалення системи ПТО, Україна бере участь у міжнародних проектах, завдяки яким проведено ряд інноваційних реформ з управління у сфері ПТО й організації навчально-виробничого процесу, і завдяки яким професійні технічні училища (ПТУ) отримали більше можливостей щодо ефективного і автономного прийняття управлінських рішень. Такі міжнародні проекти, як: Проект «Децентралізація управління професійним навчанням в Україні» (перший етап проекту (2005 – 2009 рр.), другий етап проекту (2010 – 2012 рр.; донор проекту – Канадське агентство міжнародного розвитку; пілотні області проекту: Дніпропетровська, Рівненська, Закарпатська); Проект «Забезпечення доступу дітей-сиріт до якісної професійної освіти і навчання» (тривалість проекту – 2011 – 2013 рр.; донор проекту – Антикризова гуманітарна програма Міжнародного фонду «Відродження»; пілотні області проекту: Львівська, Івано-Франківська, Рівненська, Чернігівська, Запорізька та Дніпропетровська); Проект «Навички для працевлаштування» (тривалість проекту – 2012 – 2016 рр.; донор проекту – Канадське агентство міжнародного розвитку;

пілотні області проекту: Київська, Львівська та Івано-Франківська); Проект «Покращення системи професійно-технічної освіти шляхом

прогнозування і адаптування вмінь та навичок, соціального партнерства та оптимізації використання ресурсів» (I етап проекту – листопад 2011 – березень 2012 рр.; II етап проекту – квітень 2012 – грудень 2012 рр.; донор проекту – Європейський Фонд Освіти; пілотні області проекту: Дніпропетровська область); Проект Twinning «Модернізація законодавчих стандартів та принципів освіти та навчання у відповідності до політики Європейського Союзу щодо навчання впродовж життя» (тривалість проекту – 21 місяць (з 16 січня 2013 по 15 жовтня 2014 рр.); донор проекту – Представництво Європейського Союзу). Продовжується співпраця з Європейським Фондом Освіти. У рамках реалізації «Туринського процесу», який передбачає аналіз систем професійної освіти і навчання країн – партнерів ЄФО, заснованих на зборі статистичних показників, підготовлено звіти України у галузі професійної освіти і навчання. Завдяки реалізації проектів, розроблена стратегія та бізнес-план навчального підприємства в кожному пілотному професійно-технічному навчальному закладі за участю учнів, викладачів та представників соціальних партнерів; виготовлено та/або закуплено робочий одяг та форми для учнів з числа соціально-вразливих верств населення, які працюють на навчальних підприємствах; українська система ПТО має можливість впроваджувати досвід зарубіжних країн щодо визначення потреб економіки регіону у робітничих кадрах. Реалізація проектів також сприяє процесу реформування національної системи освіти у відповідності до політики Європейського Союзу щодо навчання впродовж життя, зміцненню потенціалу Міністерства освіти і науки України в ефективному застосуванні Національної рамки кваліфікацій (НРК) та розвитку елементів забезпечення якості з метою гарантування найвищої якості у галузі професійно-технічної освіти та навчання відповідно до європейських стандартів. На переконання Т. Антонюк, «загальна підтримка підвищення мобільності студентів, викладачів, науковців та адміністративних працівників, бажання всіх причетних до освіти усунути будь-які перепони щодо вільного пересування суб'єктів освіти забезпечать українській системі освіти істотне підвищення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг та посилять роль освіти в суспільних перетвореннях» [1, с. 154].

Висновки з дослідження й перспективи подальших розробок:
 1. Неабияку роль у підвищенні якості професійної підготовки кваліфікованих робітників відіграє участь у спільних міжнародних проектах. 2. Посилення національного характеру освіти є першочерговим завданням у процесі міжнародного співробітництва та інтеграції в світовий освітній простір. Перспективним напрямом вважаємо аналіз процесу співпраці українських ПТНЗ із зарубіжними професійними закладами освіти.

Література. 1. Антонюк Т. Міжнародне співробітництво та інтеграція у галузі освіти як важливий фактор конкурентоспроможності української

освітньої системи / Т. Антонюк // Наукові записки. – Вип.21. – С.149-155. 2. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту». – Режим доступу: https://taxlink.ua/ua/normative_acts/zakon-ukraini-pro-profesiyno-tehnicnu-osvitu/ 3. Грень Л.М. Державне управління розвитком професійно-технічної освіти: аналіз тематичного спрямування наукової літератури / Л.М. Грень // «Інвестиції: практика та досвід». – № 5. – 2018. – С. 79-84.

УДК 378.014:351

*Гура Т. В., Мороз В.М., Спичак А.С.
м. Харків, Україна*

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ: ЗАРУБІЖНІ ПІДХОДИ

З огляду на сучасний етап розвитку інклюзивного процесу в Україні вважаємо безперечним той факт, що наша освіта буде інклюзивною тільки в тому випадку, якщо ідея інклюзії буде осмислена і прийнята на державному і суспільному рівні. Аспекти розвитку дітей з особливими потребами стосуються багатьох важливих напрямків, зазначених у Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020». До цих основних напрямків належать: реформа системи соціального захисту; реформа системи охорони здоров'я; реформа освіти; програма розвитку для дітей та юнацтва та ін. [1]. Державна політика забезпечення підтримки дітей та молоді з особливостями психічного і фізичного розвитку визначається у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, як один із пріоритетних стратегічних напрямів розвитку освіти [2]. В. Мороз вказує, що серед важливих проблем, які потребують першочергового вирішення, Стратегія визначає недостатній рівень соціально-правового захисту учасників навчально-виховного процесу, відсутність цілісної системи соціально-економічних стимулів у педагогічних і науково-педагогічних працівників. Безумовно, кожен із цих напрямів у контексті необхідності вдосконалення державної політики у галузі освіти та державної кадрової політики заслуговує на увагу дослідників [3]. Тому для державної політики України в цьому сенсі буде дуже корисним досвід розвинутих зарубіжних країн. У різні історичні періоди в різних країнах використовувалися різні підходи і моделі організації інклюзивної освіти та управління нею. Дослідженню сутності інклюзії та особливостей управління інклюзивною освітою значну увагу приділяли зарубіжні вчені, зокрема Б. Бенеті, Т. Бут, А. Колупаєва, С. Єфімова та інші.

Метою нашого дослідження є аналіз державних підходів до управління інклюзивною освітою в розвинутих країнах світу.

У передових країнах Західної Європи, починаючи з 70-х років ХХ ст., відбувалася перебудова системи спеціальної освіти та державного управління